

bare saaledes: „For Pengesforstrækning eller for Henstand med Pengebetaling i egen eller Andres Interesse at modtage eller lade sig tilsiige Formuefordele, der staa i et aabenbart og betydeligt Misforhold til Penges almindelige Pris og den Risiko, hvormod der i det foreliggende Tilfælde er Tale“. I denne ganske vist temmelig vidtløftige Definition tror jeg ikke, der er noget Moment, der virkelig er tilovers eller i sig overflødig, og det er jo egentlig heller ikke anført af den ærede foregaaende Taler. Det er kun dette Skjøn, som han har beklaget sig over er lagt over til Domstolene, idet de skal afgjøre, hvad der er et aabenbart og betydeligt Misforhold. Ja, det kan gjerne være, at der er mange Grændsetilfælde, hvor det er vanskeligt nok at siige, om der bestaar et saadant aabenbart og betydeligt Misforhold, men der er mange Tilfælde, hvor det er ganske klart, at et saadant ligger for. Selv om man tager Hensyn til den store Risiko, der ganske vist kan være forbundet med disse Transaktioner for Kreditor, saa er der mangfoldige Tilfælde, hvor det er saa ublu og skamløst, at man aldeles ikke vil nære nogen Betænelighed ved at anvende Straf paa dem. Naar dertil er knyttet som en ny Betingelse for Straffens Anvendelse, at disse Transaktioner skal være fremtraadte som en Benyttelse af en Andens Nød, Vetsindighed eller Uerfarenhed, vil jeg indrømme, at denne Bestemmelse for mig frembyder noget af den samme Betænelighed, som blev gjort gjældende af den foregaaende Taler. Jeg tror, at det ikke har nogen Vanskelighed at siige, hvilke Tilfælde der falde ind under en Benyttelse af Andres Nød, men naar vi komme til Benyttelse af Andres Vetsindighed eller Uerfarenhed, er det mere vanskeligt at siige, hvor denne Grændse skal drages. I Motiverne siges det, at derved nærmest er tænkt paa unge Menneſter, Kvinder eller andre med Pengesforretninger ubekjendte Personer, men det er jo meget vanskeligt at siige, om et ungt Menneſte har været uerfaren, eller om en Kvinde har været det, eller om der har været Vetsindighed til Stede eller Vetsindighed i disse Forhold; det kan jo være meget vanskeligt at afgjøre. Jeg tror derfor, at denne Bestemmelse, som her foreligger, ikke er ganske heldig, men det forekommer mig ogsaa, at man vilde ramme den samme Tanke paa en naturligere Maade ved at sætte et andet Udtryk i Stedet, der kunde omfatte alle disse Forhold, thi det er klart, at det, der benyttes, ikke er den Saa gjældendes Vetsindighed eller Uerfarenhed, men den Forlegenhed, hvor han befinder sig paa Grund af sin Vetsindighed eller Uerfarenhed. Jeg

skulde derfor tro, at naar man i Stedet for disse Udtryk, tog et enkelt Udtryk, nemlig at benytte sig af Andres Forlegenhed, vilde det være temmelig udtømmende og fyldestgjørende for Diemedet. Men jeg vil ogsaa indrømme, at selv om der gives denne Bestemmelse en saadan Affattelse, er det nok muligt, at den ikke er meget fornøden, thi det kan jo ikke nægtes, at naar Domstolene først har faaet det konstateret, at der her foreligger et aabenbart og betydeligt Misforhold til Penges almindelige Pris i den Transaktion, som en Mand har indladt sig paa, vil der vistnok ikke være nogen Tvivl om, at han har befundet sig i Forlegenhed, da han gjorde det. Det antydes ganske vist i Motiverne, at der kunde være saadanne Tilfælde, hvor han kunde have god Grund dertil, men en saa utidig Generositet, som Lovgivningen siger, til at indlade sig paa en saa ødelæggende Transaktion, uden at man var tvunget dertil, kan jeg ikke tro, skulde gaa hyppig paa, saa ser jeg ikke, at der er bundet noget Synderligt ved denne Tilføining, hvormed Forbruddets Beskrivelse indledes, jeg tror, at den uden Stæde maatte kunne falde bort, og jeg tror at det vilde lette Noget i Straffebestemmelsens hele Alvendelighed. Jeg tror det saa meget mere, som der i § 1 og § 2 foreligger en noget forskjellig Beskrivelse af det strafbare Faktum, som her er Tale om, idet det nemlig i § 2 antydes at være en Betingelse for Samme, at det virkelige Diemed er Erhvervelse af ulovlig Fordel for Pengesforstrækning eller Henstand med Pengebetaling, og det er Udtryk, der ikke paa den Maade ere tilføiede i § 1. Det er ikke ganske heldigt, at Forbruddet i de to Paragrafer, der følge efter hinanden, beskrives paa forskjellig Maade, det synes jeg, at man hellere maatte søge at udgaa, og det forekommer mig, at det vilde fremkomme paa naturlig Maade, naar man, som antydet, udelod de Ord, der staa i Begyndelsen af § 1: „Den der benytter sig af Andres Nød, Vetsindighed eller Uerfarenhed“, og derimod længere hen i Stedet for at skrive: „i et aabenbart og betydeligt Misforhold til Penges almindelige Værdi“ indsatte: „i et aabenbart og ublu Misforhold til Penges almindelige Værdi“. Det var derved betegnet, hvad der er det egentlige Karakteristiske, naar vi vil straffe; det er det Skamløse, der er i Transaktionen. Vi var derved i hvert Tilfælde kommet ud over Vanskelighederne i de Tilfælde, som man maatte ved et Tankesperiment kan opstille, at en saadan Transaktion som her er Tale om, kunde være en Forklædning for en Gave. Det er ganske vist ikke meget sandsynligt, men man kan tænke sig en